

vinarskih zadrug in zastopstvo Primorske v osrednjem odboru. Glede volitev je govoril še g. Černag oj. V odboru so bili voljeni gg.: Andrej Gabršček, Henrik Dominko in Josip Kuret za Primorsko, Fran Arko in Fran Punčuh za Notranjsko, Leopold Gangl in Fran Zupančič za Dolenjsko, Josip Jenko in Lovro Sušnik za Gorenjsko in Josip Lenarčič, Ivan Knez, Oton Bayer, dr. Fran Windischer, dr. Gregor Žerjav in Josip Tribuč (Vič) za Ljubljano. — V nadzorstvu pa so bili izvoljeni gg.: Fran Mermolja, Rud. Pečarič za Primorsko, Feliks Pehani, Fran Zakotnik, Jul. Macele, Rud. Kokalj, dr. Majaron, dr. Romih Tom., Majdič Fran in Žihelj Ivan za Kranjsko.

Pri spremembah pravil se je razvila daljša debata, katero so posegli gg.: dr. Windischer, And. Gabršček, Ahtik, Valentič, dr. Žerjav itd. Končno so bile vse sprememb sprejetete. Gospod načelnik se je zahvalil za sodelovanje ter zaključil po štiriurnem zborovanju ta velevažni zbor.

Končno je g. Rep. z Bleda v imenu zborovalec izrekel zahvalo prvenemu načelu za njega požrtvovano delo, čemur so zborovaleci so-glasno pritrdili.

Cesarjev jubilej.

Dunaj, 7. maja. Na pozdrav župana dr. Luegerja je odgovoril nemški cesar: „Moj prihod naj bo dokaz izrednega članja in spoštovanja, ki ga gojim za Vašega cesarja in ki ga deli z menoj ves nemški narod.“ — Po splošnem čestitovanju je šla nemška cesarica v spremstvu grofice Harrach cesarju še posebej čestitat. — Nemški cesar je kar sipal odlikovanja. Že v Pulju je podelil visoke redne admiralu grofu Montecuccoliu, podadmiralu Rupperju, konteradmiralu vit. Jedini. Prestolonasledniku Fr. Ferdinandu je podelil tomurski križ hišnega reda Hohenzollernov, nadvojvoda Leopolda Salvatorja je imenoval za šefa 27. nemškega polka, grof Paar je dobil briljante k redu črnega orla, baron Bolfras in knez Montenuovo sta dobila red črnega orla; veliki križ rdečega orlovega reda je dobil med drugimi tudi župan dr. Lueger. Tudi cesar Franc Jožef je odlikoval spremstvo nemškega cesarja z raznimi redi, in sicer je dobil knez Bülow briljante k velikemu križu Štefanovega reda, bavarskemu min. predsedniku baronu Podewilu je podelil veliki križ Štefanovega reda, istotako nemškemu poslaniku Tschirschkuju.

Pri slavnostnem obedu je pozdravil cesar Franc Jožef visoke goste v prirčni napisnicu poudarjajoč neomajno prijateljstvo in zvezno poobratništvo.

Od italijanskega kralja je prišla cesarju brzjavna čestitka. V odgovoru je cesar naglašal, kako ga veseli ta novi znak prijateljstva in zavezništva.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 7. maja. Imenovanje Pradeja za ministra je nemške stranke popolnoma ukrotilo. Nemško-nacionalna zveza je v današnji konferenci sklenila, da bo glasovala za nujni predlog posl. grofa Kolarwatra glede zvišanja rekrutnega števila pri deželni brambi. Obenem se je izrekla želja, naj vlada napravi jezikovni zakon le sporazumno z ministrom Pradejem. Poslanci iz Koroške in

»Ti se vprašuješ, kaj mi je?« se je razljutila gospa Maroltova. »Kaj nimam ušes, kaj nič ne slišiš tega grozneg razbijanja pri mizarju. Ta Matije me hoče s svojim razbijanjem spraviti v grob. Tako razbijja, da se tresa vse hiše v bližini. Tako razbijja, kakor bi bil najet, da spravi svoje sosedje v obup. O, hudoben je ta človek, tista hudoba je, ki je postala meso in prebiva med nami. Iz naše hiše bi nas rad pregnal, tu v našo hišo bi se rad preselil in zato nam nagaja s svojim večnim razbijanjem. A Bog je pravičen in kažnoval bo tega kodrastega gizdalina kakor zasuži. Ta človek bo na vešalih od lakote umrl.«

Faniki je pri teh besedah šinil lahen smehljaj čez obraz. Saj je pa bila materina nevolja tudi presmešna.

»Ah, pomisli vendor, mamica,« je rekla Fanika, »kaj govoris. Matije si pač z delom služi kruh in kot mizar mora včasih razbijati, če hoče ali ne.«

Gospa Maroltova je planila s svojega sedeža.

»Zdaj se pa še poteguj za tega hudobnega človeka,« se je razjezila na Faniko. »Jaz pa ti pravim, da nam nagaja, da ga je sama nagajnost in hudobija. Maščuje se, ker ne maramo z njim občevati. To bi mu seveda ugajalo, da bi vsak večer pri nas posadel. Toda zmotil se je. Jaz sem hči cesarskega uradnika, tvoj

Štajerske so izjavili, da protestirajo proti vsakemu poskusu, da bi se veljavnost jesikova ga zakona razširila tudi na alpske dežele. Obenem so tudi izrekli željo, naj bi te dežele čimpreje dobile zastopstvo v nemškem ministrstvu.

Obrekovanje Hrvatov in Srbov v ogrskem državnem zboru

Budimpešta, 7. maja. Pri današnji proračunski debati je poslanec grof Batthyány govoril o velikosrbski in velikohrvaški propagandi. O velikohrvaški propagandi je rekel, da jo protetirajo krčanski socijalisti, posebno dr. Lueger. Ta propaganda je naperjena proti narodnosti ogrske države. Avstrija podpihujes Hrvate v nihovem nastopu proti Ogrski. Velikohrvaško propagando pouspešujejo tudi iz Sarajeva. Glasilo bosansko-hercegovske vlade »Bosnische Post« se zavzema za velikohrvaško propagando, ki stremi za tem, da se spoji Bosna in Hercegovina v Veliko Hrvaško. Velikosrbska propaganda je danes že nezaučna, toda lahko postane nevarna.

Preložitev črnogorske prestolnice.

Rim, 7. maja. »Giornale d'Italia« poroča, da je knez Nikolaj sklenil, preložiti prestolnico iz Cetinje na morsko obrežje blizu Bara. Načrti za novo prestolnico so že izdelani ter jo začno graditi takoj nato, ko se položi temeljni kamen za pristanišče v Baru.

Punt v Maroku.

Pariz, 7. maja. Mulej Hafid je prišel v Mekines ter bil slovensko sprejet. Pokali so topovi in ljudstvo ga je z navdušenjem proglašilo za sultana. Iz Mekinesa odrine v Fez, kamor je le pet ur hoda. Armada sultana Abdula Azisa, ki je bila na potu v Fez, se je vrnila v Rabat, kjer se je batil popada z vojaštvom Muleja Hafida.

Novi predsednik v Boliviji.

London, 7. maja. Liberales Guachalla, bivši poslanik v Londonu, je bil brez opozicije izvoljen za predsednika republike Bolivije. Dosedaj je bil predsednik dr. Montes.

Dopisi.

Iz Litije. Na tihi nedeljo je predilo »Bralno društvo« tombolo, katere čisti dobiček je bil namenjen za knjižnico »Prosverte«. Gmotni uspeh je bil prav lep. Pa kako tudi ne, ko so gospice Dereani, Jurko, Mešek in Roglič tako pridno nabirale oziroma prosile za dobitke in prodajale tablice. Knjižnica se torej otvorila v najkrajšem času in želeti bi bilo, da se je nele inteligence, ampak vsakdo, komur je v resnici za napredek, prav pridno poslužuje. — Pretekli mesec smo izvolili županom, in sicer soglasno gospoda Slanca. Prevzel te časti, za katero se drugod pulijo in kregajo, ni rad, vendar kakor ga poznamo, ne bode zanemarjal svojih dolžnosti, ampak bode vzor župana.

Gasilno društvo je tudi oživilo in se lepo razvija, kar je gotovo hvalevredno. Nekaj pa se še ni zdramilo iz zimskega spanja, in to je — »šola«. Prostor je že določen, baje kupljen, a čaka je še na potrdilo od zgo-

oce bi bil skoro postal oficir in je imeniten pisatelj in taka rodovina ne bo občevala z navadnim mizarjem, ki po limu diši. Nikdar.«

S slovesno gesto svoje tolste roke je gospa potrdila to svojo odlčbo in je potem dostojanstveno odjadrala iz sobe v kuhinjo, da bi nemoteno mogla ukreniti, kar je bilo potrebno za večerjo.

Fanika je mehanično sedla na mesto, koje je bila zavzemala njena mati. Zdaj je videla skozi okno na cesto. Zunaj je še vedno deževalo, enakomerno in neprstano, kakor je pač v jeseni, in od nasprotne strani je donelo na uho enakomerno udarjanje mizarjevega kladiva. Nenkrat je ta ropot utihnil in na delavnčen pragu se je prikazal mizar, držal je roke v žepu, čepico je imel potisnjeno nazaj in oziral se je po zapisani cesti kakor bi koga pričakoval, ki bi mu delal druščino.

»Ceden človek je ta Matije,« si je mislila Fanika, »in marljiv kakor čebela in dobrega sreca.«

Opozvala je mizarja, dokler je stal na cesti, in ko se je vrnil v svojo delavnico, je pazno poslušala, kako je zopet udarjalo kladivo in je tanko pelta žaga in dasi je vmes cvili mitničarjeva harmonika, se ji je vedno zdelo, da se to prav prijetno sliši, da se to glasi kakor pesem dela.

(Dalej prihodnjih.)

Merodajni faktorji, ne bodite vendar taki in ne čakajte, da se vas mora s časopisi ali poslanci prisiliti do vsake stvari. Isto velja tudi glede ceste. — Posestvo gospoda Mihelčiča je kupil veleposestnik gospod Berdajs. Kakor se sliši, bode podrl poslopje, kjer se nahaja gostilna in bo zidal dvonadstropno poslopje in s tem olepel litinski trg, ki je tega gotovo zelo potreben.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. maja

»Narodna tiskarna«. Jutri, v soboto, dne 9. maja bo ob 6. uri polegno v uredniških prostorih občni zbor »Narodne tiskarne«.

— Včerajšnja konfiskacija. Državno pravdinštvo je včerajšnjo izdajo našega lista zapnilo radi uvodnega članka »Šilo za ognilo«, sklicevajo se pri tem na § 302. kaz. zakona. Za zunanje narodne smo takoj priredili drugo izdajo. Ta konfiskacija je veleznačilna. Na Koroskem in Štajerskem smo nemški politiki in nemški listi svobodno na najnesramnejši način pozivati na bojkot Slovencev, smo slovenskim uradnikom in odvetnikom groziti, da jih z brahinalno silo iztirajo iz dežele, pri nas pa ne smemo slovenskega občinstva niti pozvati, naj izvaja načelo »Svoji k svojim«, ker je nam takoj za petami slavno e. kr. državno pravdinstvo. Dvojna mera! Slovenci smo na milost in nemilost izročeni nemškemu nasilstvu, v našo obrambo se ne gane nobena državna oblast, če pa posezemo mi po orožju samoubrambe, ako izjavimo, da bomo pazili na to, da se bo izvajalo načelo »Svoji k svojim«, pa nas takoj zgrabi gospod državni pravnik za vrat, češ, da hujskamo k sovražnostim zoper nemško narodnost. Vprašamo, kakšno »draženje k sovražnostim zoper narodnosti, verske družbe, skupščine itd.« je to, ako pozivamo slovensko občinstvo, naj se ravna po načelu »Svoji k svojim«?! Nemški listi smo pozivati na poboj Slovencev, državna oblast to mirno trpi in jim ne skrivi lasu, nam pa takoj zažejo list, ako samo namignemo, da naj Slovenci podpirajo zgolj svoje ljudi! Kje je tu pravica? Ali smo res Slovenci tudi v očeh državnih oblasti samo državljanji druge vrste? Sicer pa, ako mislimo gotovi krogri, da bodo našemu listu s konfiskacijami zamašili usta, se silno motijo. Slep kot prej se bomo neustrašno borili za načela, ki jih smatrano za koristna za svoj narod, in od te začrtane poti se ne damo spraviti, ako bi nad nami tudi neprestano visel Damoklejev meč konfiskacije! Gotovi krogri pač mislimo, da s konfiskacijami oškodujejo list in ga s tem ukrote, no, povemo jim, da žive v znotri, zakaj vsaka konfiskacija je najboljša reakcija za list. Ce to rejt gospoda hoče delati reklamo za »Slovenski Narod«, nimamo nič proti temu!

— Shod za cesarjev jubilejski sprevod na Dunaju. Včeraj popoldne je bil v »Unionu« shod za cesarjev jubilejski sprevod na Dunaju, kateri shod je sklical deželni glavar Šuklje. Razen par izjem so se udeležili shoda samo klerikalci in Nemci in nad vse ginaljivo je bilo gledati, s kako prisrčnostjo so stiskali Nemci roko dr. Susteršču, ker jim je pribril nemško gimnazijo v Ljubljani. Skoraj da ga niso objemali! Otvoril je shod deželni glavar Šuklje, ki je naznanih namen shoda. Treba je biti na jasnom, kako treba urediti udeležbo Kranjecv pri jubilejnem sprevodu, ki bo 12. junija. Ako se vse dežele (?) in vse (!?) narodnosti udeležijo sprevoda, je rekel gospornik, ki je izglasilo občinstvo brez ugovora odobren, nakar se je izvolil izvrševalni odbor, v katerem je 29 Slovenev in 11 Nemcev. V tem odboru so: odvetnik dr. Krisper, lekar nar Ubald pl. Trnkoczy, slikarji Jakopič, Grohar, Rašica, Strnen, trgovce Golia iz Metlike, žurnalista Magolič in Štefe, dež. poslanci Lavrenčič, Demšar, Pogačnik, župan dr. Marolt z Vrhnik, tovarnar Dragotin Hribar, zdravnik dr. Robida, župan Uršič iz Podrage, učitelj Gorjup, okrajski šolski nadzornik Gabršček, trgovec Šterk iz Vinice, župan Rus z Bledu, ravnatelj Šubič, župan Zure iz Kandije, trgovec Trsar z Vrhnik, župan Lenček iz Škofje Loke, župnik Piber iz Boh. Bistrica, kapitan Pengov, založnik pohištva Mattheian, ga. Eberl, ga. Manfreda, Gutmann vitez Gutmannthal, baron Apfaltrern, Alojzij Luckmann, župan Loy, stavnik Viljem Treo, profesor Josip Vesel, slikar Wettach, asistent Klein in ravnatelj Artur Mahr. Vladni svetnik dr. Detela je izražal pomislike proti romarskemu sprevodu, ki ne bi imel pravega pomena, in bi bil lahko karikatura. Pravi slavnosten sprevod bi bil sprevod vseh kranjskih županov. To bi se reklo, da se kranjska dežela res poklanja svojemu vladarju. Ljubljanci bi se gotovo udeležili takega sprevoda in bi prisili koga, da bi se tudi on udeležil. Deželni glavar Šuklje je dejal, da Jakopič ni misil na pravi romarski sprevod. Udeleženci tega sprevoda bodo peli tudi narodne pesmi, samo poskočnih ne. Ima pomislike proti sprevodu županov. Vdati se moramo okviru, ki ga je določil dunajski osrednji odbor, ki bi prodrlo par renegativ, katerim je strankarstvo vse dobro, šole pa — nič. Če pa je naš deželni šolski svet že na takoj nizkotnem stališču, da propaguje le želje nemškovljin strankarjev ter upošteva le teh kreativ: potlej se Slovenci na Spodnjem Štajerskem te oblasti sploh ne moremo več resno uvaževati ter si bodovali v prihodnje uravnali svoje postopanje tako, kakor gospodi v Gradeu sigurno ne bode dragi. Sredstev v to — bodite prepričani! — nam ne bode primanjkovalo.

— Afera Stanger - Mahr - Stritar. Včeraj zvečer je sodišče izpustilo iz preiskovalnega zapora Stangerja proti varščini 8000 K. Ta varščina je naravnost minimalna, aka uvažljemo, da ima Stanger skorpol milijona kron premoženja. Da ga vzpriči tega ta malenkostna kavčija ni malo ne bo zavirala, ako se nameava odtegniti roki pravice, je več nego gotovo. Ker pa mora vzpriči obdeljanje, ki ga je storil, pričakovati občutne kazni — § 155. kazenskega zakona določa za tako dejanje težko ječ od enega do 5 let — se lahko z gotovostjo računa, da se bo mož sku-

di mora iti na Dunaj v sprevod v domačih nošah. Vožnja iz Ljubljane na Dunaj in nazaj bo zastonj za one, ki se udeležijo sprevoda, preskrbljeno je pa tudi za hrano in stanovanje za njene. Denarja bo treba še za vozove, ki se odpošljajo na Dunaj, za dopolnitve noš itd. Zato bo treba nabiranja. Nato je slikar Jakopič podal vsebino kranjskega oddelka. Umetniško vodstvo in uredbo tega oddelka je poveril centralni odbor slovenskemu umetniškemu klubu »Sava«, govornik je pa prevzel izvršitev vseh pravil. Ves sprevod bo razdeljen v tri oddelka. Prvega otvoril je jezdci z zastavami državne in deželnih barv. Drugi oddelek je zgodovinski in ima 18 pododdelkov. Tretji je poklonstveni oddelek, ki ima tudi več pododdelkov. Predzadnji je določen provincam, med katerimi bo zastopan tudi Kranjska. Kranjska skupina bo obstajala sledete: Na čelu sprevoda bo jezdil jezdec v narodni noši z zastavo vojvodine Kranjske ter z jezdecem trobentcem. Tem sledi grbnošči vseh kranjskih mest, kar bo najbrž odpad. Drugoskupino kranjskega oddelka bo tvoril romarski sprevod, kjer bodo zastopani najznamenjši tipi in kostumi kranjske dežele, in sicer Belokrajci, Dolenjci, Gorenjci, Notranjci, Kočevci in Vlahi. Ta sprevod se bo mirno pomikal naprej in pel narodne nabožne pesmi. Pridružili se bodo tem romarskim prodajalcem domačih industrije. Za to skupino bo potrebno okoli 150 ljudi in nekaj voz. Tretja skupina bo imela naslov »Zeleni Juri«. Predstavljal se bo star običaj v proslavo pomladi, ki je v Belokrajini še v navadi. Mlad deček pelje »Zelenega Jura«, moža, vsega opletenega z brezovimi vejicami in odičenega z brezovim lubjem. Prihod njegov naznjanja ješte moški v belokranjskih nošah s trobentjem na rogo, zvite iz brezovega lubja. Četrta skupina sestoji iz belokranjske svatbe v gorenjski svatbi peš in na vozovih. Peta skupina je pa lovski in ribiški sprevod z raznim lovskim plemom. Poročevalci je priponnil, da ni odlašati z nabavo voz in okrasov in da rabi umetniško društvo »Sava« takoj 2000 K za najnajnježje izdake. Dunajski odbor je odobril načrt in več ljudi zlasti iz ljubljanske okolice se je že oglasilo za sprevod. Načrt je bil nato od udeležencev brez ugovora odobren, nakar se je izvolil izvrševalni odbor, v katerem je 29 Slovenev in 11 Nemcev. V tem odboru so: odvetnik dr. Krisper, lekar nar Ubald pl. Trnkoczy, slikarji Jakopič, Grohar, Rašica, Strnen, trgovce Golia iz Metlike, žurnalista Magolič in Štefe, dež. poslanci Lavrenčič, Demšar, Pogačnik, župan dr. Marolt z Vrhnik, tovarnar

